קטנה. שהיא שומרת יבם מן האירוסין דעדיין רשות אביה עליה כל זמן שלא השיאה: **והנערה בין מדעת אביה וכו'.** אלמא היכא דמפקעת עצמה מרשות אב קיימי נמי רבנן במילתייהו: **קידושין דמדעתה.** דבעינן דעת ג) המקנה מ): **אביה ולא היא.** שהתורה זיכתה לו אבל גירושין שישנה בעל כרחה בין היא בין אביה דמה לנו לדעתו כי מקבל ליה אישו נמי על כרחיה הוא: **ורבי היא.** דאמר מאמר תופס ביאמה בעל כרחה אם זרק לה כסף ואמר לה הרי את מקודשת לי: **רבי אמר קנה.** כשאר מאמר להיות צריכה גט למאמר זה אם בא לחלוק לה ד): ביאה דיאמה. קניא לה בעל כרחה דנפקא לן מויאמה ס) בפ"ק דיבמות (דף מ:): **וה"נ מסתברא.** דהא דקתני גבי מאמר בין היא בין אביה במאמר על כרחה קאי אבל בשאר קידושין אביה ולא היא כו' יומן: **מדקתני סיפא.** בהיא והנערה בין מדעת אביה בין מדעת עצמה מה שאין כן בקידושין: **הא ר' יהודה היא.** ולא"ת במאמר מ"ט מודה ומ"ש מאמר מגירושין הרי שניהם על כרחה לקמיה פריך לה ומשני שכן זקוקה ועומדת: **מה שאין כן בגירושין מיבעי ליה.** ע) ואפילו בגירושין דאיתנהו בעל כרחה פליג ר' יהודה נמי ואמר אין שתי ידיים זוכות כאחת: **מ"ש מאמר.** כיון דבגירושין פליג דאיתנייהו בעל כרחה ומ"ש מאמר דמודה בה: **הואיל וזקוקה ועומדת.** לפיכך תופס בה בכל דהו: **השתא דאתית לכאן.** דתלית טעמא משום דזקוקה ועומדת לרבי יוחנן נמי לטעמייה קשה דיהיב רבי פ) יוחנן למלתייהו דרבנן דגירושין מכנסת עצמה לרשות אביה וקידושין מפקעת עצמה ואותיבנא ממאמר דמפקעת עצמה לא תיקשי דאיכא לשנויי נמי שאני מאמר הואיל וזקוקה ועומדת: **כה וכשלוחה לא.** אלמא נערה שיש לה אב לא מקדשה עצמה וקס"ד דברי הכל היא: **הקדשי לי כו'.** אם יש בחתת מהן שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אין מצטרפין לש"פ דכיון דאמר בכל חדא התקדשי כל חדא הוו קידושין באפי נפשייהו: **מאן תנא.** דבעינן התקדשי התקדשי ואי לא אמר התקדשי לכל חדא אלא התקדשי לי בזו ובזו הוו מצטרפי לפרוטה: **ר"ש היא דאמר.** גבי חמשה תובעין אותו תן לנו פקדון שיש בידך ואמר שבועה שאין לך בידי לא לך ע) ולא לך אינו חייב אלא אחת עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד: **וכפרטי סבר לה כר"ש.** דלא חשיב פרטא עד שיאמר לכל אחד ואחד שבועה: **כלל אינו חייב אלא אחת.** וכשבועות מפרש איזהו כללו של ר"מ ק) ופרטו: **שבועה.** שאין לך בידי ולא לך ולא לך ולא לך: **חייב.** אשם גזילות: **לא לך לא לך.** דוקא בלא ו"ו אבל ולא לך ולא לך כללא הוי: **לא לך ולא לך שבועה.** דבעינן שבועה באחרונה אבל אם הזכיר שבועה תחלה לא שדינן אכולהו וכללא הוי: **אלא.** מתני' דהתקדשי התקדשי ר"ש היא: **וכשליחות סבר לה כרבי יהודה.** דאביה ולא היא: **אלא נמי לא הואי כי מדרשא אבל רבי אבין הוה בבי מדרשא.** והוא אמר לי לאחר שיצא שאבארו כל חבורות של בית המדרש ונמנו וגמרו כרבי יוחנן דבקידושין אביה ולא היא: **כי כרוכיא.** תרגום של עגורי ר). גרוא"ה בלע"ז: **וילאה והיתה.** כך היה לועק הא כתיב ויצאה והיתה הויה כיליאה מה גירושין בין היא בין אביה אף קידושין בין היא בין אביה: **אמר ליה ואכין כר סמכא הוא.** בלשון שאילה קאמר ליה ובקי אתה בדברי אבין זה שיש לסמוך על דבריו שמדקדק בשמועתו שאינו משכח: **כמין ימא לטיגני.** לא היתה לו שהות שכתה בנתיים שכשיצא מבית המדרש אמרה לי מיד כשולה דג מן היס והמחבת נתונה על האור לתתו בתוכו בשמן לטיגנו. טיגני פריזר"א בלע"ז: **אנא לא ר' אבין ברבי חייא.** בשמועה זו של ר' אבין לא שמעתי איזה אבין הוא:

נערה

במאמר דבע"כ ורבי היא. ולא"ת א"כ מאי קאמר קטנה אין עושין בה מאמר אלא מדעת אביה והנערה בין מדעת אביה והנערה מדעתה ומדעת אביה ואי כרבי הא לא בעינן לא דעתה ולא דעת אביה וי"ל דהכי קאמר צריך להודיע לה אז לאביה ואח"כ יקדשנה בעל כרחה א): **מאי שנא מאמר.** פירו' אמאי מחלק מאמר מגירושין אי משום דמאמר בע"כ גירושין נמי בע"כ מינהו: **רבי** יהודה אומר שבועה לא לך לא לך חייב על כל אחת. כך גירסת הקונט' ופי' דבעינן זה הוי פרטא ב) אבל אמר שבועה לא לך ולא לך כללא הוי ואינו חייב אלא אחת דוי"ו מוסיף על ענין ראשון ג) ור"ת גורס איפכא דאדרבה כשאומר ולא לך ולא לך משמע שהוא נשבע לכל אחד אבל כשאומר לא לך לא לך אינו חייב אלא אחת:

צווח ר"ל ויצאה והיתה. ואע"ג דאפילו ר"ל לא מקיים הויה ליליאה שהרי בקטנה היא מתגרשת אף ע"י עצמה לרבנן אם יש לה דעת לשמור גיטה ואינה מתקדשת על ידי עצמה ד מ"מ יש לנו להשוותם בכל מה שנוכל מלשון וילאה והיתה א"כ אין לנו לחלק בין קידושין לגירושין בנערה דנהי נמי דמחלקין גבי קטנה היינו משום שאין לה יד לקבל קידושין אבל לקבל גיטה יש לה יד כיון שנשאת:

במין ימא לטיגני. פי' בקונטרס לא היתה שהות שכתה בנתיים כמו שולה דגים מן היס והמחבת נתונה על האור לתתן בתוכה בשמן לטיגון ור"מ פירש דשני מקומות הם וקרובים זה לזה כלומר אין אדם משקר כה"ג דכיון דמקום קרוב הוא סבר אי משקרינא אתי אינש אחריינא ומכחישני הילכך לא משקר:

קטנה

מאי שנא מאמר. ולא"ת א"כ מאי קאמר קטנה אין עושין בה מאמר אלא מדעת אביה והנערה מדעתה ומדעת אביה ואי כרבי הא לא בעינן לא דעתה ולא דעת אביה וי"ל דהכי קאמר צריך להודיע לה אז לאביה ואח"כ יקדשנה בעל כרחה א):

א קטנה מן האירוסין אין עושים בה מאמר אלא מדעת אביה והנערה בין מדעת עצמה בין מדעת אביה ב)(מה שאין כן בקידושין) אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רבי יוסי בר' חנינא מאי טעמיה דר' יוחנן אליבא דרבנן קידושין דמדעתה אביה ולא היא גירושין דבעל כרחה בין היא בין אביה ג) הרי מאמר דמדעתה וקתני בין היא ובין אביה התם במאמר דבעל כרחה ורבי היא דתניא ד) העושה מאמר ביבמתו שלא מדעתה רבי אומר קנה וחכ"א ה) לא קנה מאי טעמיה דרבי גמר מביאה דיבמה מה ביאה דיבמה בעל כרחה אף הכא נמי בע"כ ורבנן סברי ילפינן מקידושין מה קידושין דמדעתה אף ה"נ דמדעתה במאי קמיפלגי רבי סבר מילי דיבמה מיבמה הוה ליה למילף ורבנן סברי קידושין מקידושין הוה ליה למילף ה"נ מסתברא כדקא מתרץ רבי יוחנן מדקתני סיפא מה שאין כן בקידושין אלא נימא תיהוי תיובתא דר"ל אמר לך ר"ל הא מני רבי יהודה היא דאמר אין שתי ידים זוכות כאחת אי רבי יהודה מה שאין כן בקידושין מה שאין כן בגירושין מיבעי ליה אין ה"נ איידי דתנא מאמר דדמי לקידושין תנא נמי מה שאין כן בקידושין ורבי יהודה מאי שנא מאמר הואיל וזקוקה ועומדת השתא דאתית להכי ר' יוחנן נמי לא תיקשי לך מעיקרא שאני מאמר הואיל וזקוקה ועומדת תנן ו) האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוחו בו ובשלוחו אין בה ובשלוחה לא תיובתא דר"ל אמר לך ר"ל הא נמי רבי יהודה היא ומי מצית מוקמת לה כרבי יהודה והקתני סיפא ז) האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו התקדשי לי בזו ואמרינן מאן תנא התקדשי התקדשי ואמר רבה ר"ש היא ח) דאמר עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד וכי תימא כולה ר' יהודה ובפרטי סבר לה כר"ש ומי סבר לה והתניא ט) זה הכלל כלל אינו חייב אלא אחת פרט חייב על כל אחת ואחת דברי ר"מ רבי יהודה אומר י) שבועה לא לך לא לא לך לא חייב על כל אחת ואחת יא) רא"א לא לא לך לא לא לך ולא לך שבועה חייב על כל אחת ואחת ר' שמעון אומר לעולם אינו חייב עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד אלא כולה ר' שמעון היא ובשליחות סבר לה כרבי יהודה ר' אסי לא על לבי מדרשא אשכחיה לרבי זירא אמר ליה מאי אמור האידנא בי מדרשא אמר ליה אף אנא לא עייל ר' אבין הוא דעייל ואמר יב) חברותא כולה כר' יוחנן וצווח ריש לקיש כי כרוכיא יג) ויצאה והיתה יד) וליכא דאשגח ביה אמר ליה רבי אבין בר סמכא הוא אמר ליה אין כמין ימא לטיגני טו) הוא אמר רב נחמן בר יצחק אנא לא רבי אבין ברבי חייא ולא רבי אבין בר כהנא אלא רבי אבין סתם למאי נפקא מינה למירמא דידיה אדידיה: בעא מיניה רבא מרב נחמן

מח א ב מיי' פ"ב מהל' יבום הל"ל סמג עשין נא עוש"ע אה"ע סי' קסו סעיף ג:

מט ג מיי' פ"ז מהל' שבועות הל"י סמג לאוין רמח:

תוס' ר"י הזקן

מאי טעמא דר' יוחנן. דמשוי חלוק לרבנן בין קידושין לגירשין. דמדעתה. דדעת האשה בענין. אביה ולא היא. שנעדה שיש לה אב תלויה מכל וכל בדעת אביה. בעל כרחה. בעל מגרשה מה צורך לדעת האב אע"פ שיש לה אב. מאמר. חכמים תקנו שיקדש אדם יבמתו בכסף ואותן קדושין נקראין מאמר, וקס"ד דרבנן דרבי תנו לה דבעו מדעתה. ושאני דרבי היא דאמר בעל כרחה מצי למעבד מאמר. כדקא מתרץ ר' יוחנן. דרבנן מודו בקדושין אביה ולא היא. מאי שנא מאמר. בין היא בין אביה מקודשין דעלמא. זקוקה. מחמת קדושי אחיו. לר' יוחנן. לעיל לא תקשי והרי מאמר דמדעתה, דאה"נ דרבנן תנו לה ואמרי דמאמר ליתיה בעל כרחה ואפילו הכי אמרי בין היא בין אביה, דשאני מאמר משאר קדושין הואיל וזקוקה ועומדת. חבורתא. נאספו כל בני הישיבה ואמרו כר' יוחנן דאמר דלרבנן מודו דקדושין אביה ולא היא. כרוכיא. גרווא"ה בלע"ז. ויצאה והיתה. ודינם שוה ולא השניחו בדברי, דעל כרחיך לא (השניחו) איתקוש לגבי האי מילתא דהא גרושיה בעל כרחה, ומשום הכי אמור רבנן בין היא בין אביה דמה לנו בזה לדעת האב הרי בעל כרחו מגרשה, אבל קדושיה אינם אלא מדעתה הילכך אביה ולא היא, שהרי מה שצריך דעתה כל זמן שהיא נערה הכל תלוי בדעת האב ודעתה אינו כלום. אי נמי לא ס"ל שיהא כלל בכל מקום דאיתקש יציאה להוייה אלא היכא דאיתמר איתמר והיכא דלא איתמר לא איתמר.

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

א) רש"ל מ"ז, ב) [בכמ"י: והרי], ג) יבמות יט:, ד) לעיל מא., ה) לקמן מו., ו) [לקמן מו. שבועות לו: נדרים סו. פז:], ז) שבועות לח. ע"ש, ח) [בכמ"י: רבי אליעזר אומר. וכ"ה לפניו בשבועות. אולם בדפו"ר ודפו"י: ר' אליעזר אומר], ט) [בכמ"י: מבור מבורתא. וכ"ה בראשונים, וכעי"ז בדפו"ר], י) [לעיל ה ע"א], כ) [בכמ"י: הוה], ל) [לעיל ט ע"ב, ע"ש], מ) [וע' היטב רש"י יבמות יט: ד"ה קדושין], נ) [יבמות נ ע"א], ס) [דברים כה. ה. ועי"ע לעיל יד ע"א], ע) [נדל"ל: דתפיגו], פ) [עיין רש"ש], צ) [נ"ל לא. (רש"לו)], ק) [ר"ופרטו" ליתא בדפו"ר והם"ד. ומתה"ד פרט שבועה שלון וכו'. ועיין רש"ל ומהרש"ל], ר) [ירמיה ח], ש) [יבמות ט ע"א],

תורה אור השלם

1. וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר:
דברים כד ב

לעזי רש"י

גרוא"ר. עגור.
פריזר"א [פרי"ט]. מטוגן.

מוסף רש"י

מה ביאה דיבמה בעל כרחה. אמרינן (יבמות ח:), דיבמה בעל כרחה, דאם עליה אפילו כאונס קנאה (שם יח:). מה קידושין דמדעתה. והלכה והיתה לאיש אחר מדעתה משמע (שם). כשהיא נערה. וכ"ש כשהיא קטנה אם קבל קדושין מקודשת (לעיל מא.). מאן תנא התקדשי התקדשי. הוא דהוי פרטא אבל כזו וכזו לאו פרטא הוא (לקמן מו.). עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד. עד שיאמר לכל אחד ואחד שבועה לא לך ומצא כטוען לשקר, אבל אמר שבועה לא לך ולא לך אינו חייב אלא אחת (נדרים סו. וכעי"ז שם פז:).

מוסף תוספות

א. וכעין זה בפ"ק (יט.) אין יעוד אלא מדעת דמפרש שצריך להודיעה. תוס' טוך. [ע' לעיל דף ה. תוס' ד"ה שכן] ב. שאע"פ שלא הזכיר אלא שבועה אחת כיון דאמר לא לך לא לך שבועות חלוקות הן דשבועה דאמר מעיקרא קיימא אכל חד מינייהו כאילו פירש. ריטב"א. ג. דלא עדיפא משאין לה אב דלאו בת קדושין היא אלא מדרבנן. תוס' טוך לעיל מג:.

קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה. וגרסא דה"ה בנערה איכא מידוש נ"ל מליבא דר' יהודה ור' יוחנן אליבא דכ"ע[א] והא דנקיט קטנה משום דבנערה לא שייך למימר צריכה מיאון דאין בנערה כדאמר (נדה ד' נב.) עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ג' שערות[ב]:

מאן דמתני **א.** פי' בקונטרס מאן דמתני פלוגתא דעולא אדשמואל לא מתני אדשמואל אלא פי' דפרים בה ר"נ והוא שידיכו אלא סבר דאמר שמואל בלא שידיכו ומש"ה פליג עלייהו: (ב) איכא דאמרי אמר עולא אפי' מיאון איכא צריכה פירש בקונטרס ואפי' שידיכו וזה דחקו לפרש כן דאי בלא שידיכו דוקא מאי איכא בין איכא דאמרי לישנא קמא וקשה דאין זו סברא לומר שתהא חלוקה כל כך דהא לעיל פריך גמרא אע"ג דשידכו אלמא סבירא לגמרא שהבדר פשוט הוא דבשידכו צריך מיאון והכא לישנא דאיכא דאמרי אמרי' דלא צריך לכך נראה (ג) לפרש דלעולא לא מיירי אלא דוקא בלא שידכו ויש חילוק בין איכא דאמרי לישנא קמא דלישנא קמא פליג אדרב ושמואל כדפירש בקונטרס דמאן דמתני פלוגתא דעולא אדרב ושמואל כו' ד)ולכך איכא דאמרי דכ"ע סבירא דלא פליג אדשמואל ומילתא באפי' נפשיה איתמר בלא שידכו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: **אלא** דקידשה נפשה וקתני דבעיא מיאון. ותיובתא ה)דעולא דאמר אפילו מיאון איכא צריכה וא"ת לשמואל מי ניחא והא איהו דאמר דבעיא גט בהדי מיאון והכא קאמר או מיאון דמשמע דלא בעיא גט וי"ל בשלמא לשמואל לא ק"ל מידי דאיכא למימר דלעיל מיירי בשידך והכא מיירי בלא שידך ולהכי לא מצריך אלא מיאון אלא לעולא קשה דאי מיירי בשידך גט ומיאון בעי לפי' ר"י לישנא דאיכא דאמרי ולפי' הקונטרס אפי' מיאון לא צריך ואי מיירי בלא שידך אפי' מיאון לא צריך בין לפירוש הקונטרס בין לפי' ר"י: אלא

נערה מהו שתעשה שליח לקבל גיטה מיד בעלה כיד אביה דמיא או כחצר אביה דמיא כיד אביה דמיא מה אביה משוי שליח אף היא נמי [ו]משוי שליח או דילמא כחצר אביה דמיא ועד דמטיא גיטא לידה לא מיגרשה ומי מספקא ליה לרבא הא [ז]והאמר רבא [א]כתב גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו ה"ז גט ניעור אינו גט ניעור אמאי אינו גט דהויא לה חצר משתמרת שלא לדעתה ואי ס"ד כחצר אביה דמיא כי מטא גיטה לידה נמי לא תיגרש דהויא לה חצר המשתמרת שלא לדעת אביה אלא לעולם פשיטא ליה דכי יד אביה דמיא והכי קמיבעיא ליה מי אלימא כיד אביה לשויה איהי שליח או לא א"ל [ח]אין עושה שליח איתיביה [ט]קטנה שאמרה התקבל לי גיטי אינו גט עד שיגיע גט לידה הא נערה ה"ז גט הכא במאי עסקינן בשאין לה אב הא מדקתני סיפא [י]אם אמר [כ] אביה צא וקבל גט לבתי אם רצה בעל לחזור בו לא יחזור מכלל דרישא בדיש לה אב עסקינן חסורי מיחסרא והכי קתני קטנה שאמרה התקבל לי גיטי אינו גט עד שיגיע גט לידה הא נערה ה"ז גט במה דברים אמורים כשאין לה אב אבל יש לה אב ואמר אביה צא וקבל לבתי גיטה ורוצה בעל לחזור לא יחזור: איתמר קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה אמר שמואל צריכה גט וצריכה מיאון אמר קרנא דברים בגו אם גט למה מיאון אם מיאון למה גט אמרו ליה הא מר עוקבא ובי דיניה בכפרי אפכוה שדרוה לקמיה דרב אמר להו האלהים צריכה גט וצריכה מיאון [כא]וחס ליה לזרעיה דאבא בר אבא דנימא הכי וטעמא מאי אמר רב אחא בריה דרב איקא צריכה גט שמא נתרצה האב [כב]בקידושין צריכה מיאון שמא לא נתרצה האב בקידושין ויאמרו אין קידושין תופסין באחותה אמר ר"נ והוא ששדכו עולא אמר [כג]אפילו מיאון אינה צריכה [כד]אע"ג דשידכו מאן דמתני הא לא מתני הא איכא דאמרי אמר עולא קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה אפילו מיאון אינה צריכה מתיב רב כהנא [כה]וכולן אם מתו או מיאנו או נתגרשו או שנמצאו איילונית צרותיהן מותרות דקדשה מאן אילימא דקדשה אביה במיאון סגי לה גט מעליא בעיא אלא לאו דקדשה איהי נפשה וקתני דבעיא מיאון הוא מותיב לה והוא מפרק לה כגון שנעשה לה מעשה יתומה בחיי האב מתיב רב המנונא [כו]אין מוכרה לקרובים משום ר' [כז]אלעזר אמרו מוכרה לקרובים ושוין

נערה. לרבנן דאמרי מקבלת את גיטה מהו שתעשה אחר שליח לקבל את גיטה בחיי אביה: **כיד אביה כו'.** הא דאמרי רבנן דהיא עצמה מקבלת[ט] מאי סבירא להו ליד אביה מדמו לה או לחצר אביה מדמו לה: **ומי מספקא ליה לרבא.** שיהא על אדם בן דעת תורת חצר כשהוא ניעור: **ישן והיא משמרתו הרי זה גט.** דהויא לה חצר המשתמרת לדעתה על ידה: **ניעור אינו גט.** דהויא חצר המשתמרת לדעת העבד עצמו ואינו דומה לחצר גמורה דכי אתרבאי חצירה משום דסתם חצר משתמרת על פי הבעלים שגדרה סביב ופותח ונועל: **אינו גט עד שיגיע גט לידה.** דאין שליחות לקטן[י] הילכך המביאו לה יהא שלוחו של בעל להולכה ויתננו לה: **אם אמר לו אביה.** של קטנה: **אם רצה הבעל לחזור בו.** משמסרו לו: **לא יחזור.** דשליח לקבלה הוא הוא ומשבא גט לידו נתגרשה ואפילו נשרף הגט מיד: **במה דברים אמורים.** דקטנה לא שייך בה שליחות כשאין לה אב אבל יש לה אב ואמר ליה אביה כו' כלומר אבל יש לה אב שייך בה שליחות ע"פ אביה אפי' נערה שאם אמר לו אביה בין של קטנה בין של נערה התקבל לבתי כו'. ומהשתא לא תקשי דיוקא דרישא דהא בשאין לה אב קאי: **קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה.** לא אמר לה אביה לקבלם ולא ידע ונקטנה הכל מודים שאין קידושיה קידושין שלא לדעתו: **צריכה גט וצריכה מיאון.** כדאמר טעמא לקמיה: **אמר קרנא דברים בגו.** כך אמר קרנא יש דברים בתוך דבר זה כלומר יש תשובה ותימה בדברי שמואל: **אמרו ליה.** בני בית המדרש לקרנא: **הא מר עוקבא וביה דינו בכפרי.** שם מקום סמוך לנו אם נהרדעא ששמואל שם לחוק ממנו בא ונשאל למר עוקבא והוא היה אב ב"ד בימי שמואל כדאמר במו"ק (דף טז:): **אפכוה ושדרוה לקמיה דרב.** בשם קרנא צריכה גט ומיאון ובשם שמואל דברים בגו ושדרוה לקמיה דרב לידע אם יודה לדברי שמואל שהיה חלוק על הדבר ומשום דרב אוהבו של שמואל היה אפכוה אולי יודה לדברי קרנא שאמרו בשם שמואל: **אבא בר אבא.** אחיה דשמואל הוה: **וצריכה מיאון שמא לא נתרצה האב בקידושיה ויאמרו כו'.** הרואה שהצריכה גט שבור שנתרצה האב בקידושיה והוה ליה גרושתו מעליא ושוב אין קידושין תופסין לו באחותה שאחות גרושתו

נערה. שיש לה אב. לרבנן קא בעי דאמרי בין היא בין אביה מקבלין גיטה. איתיביה קטנה וכו' עד שיגיע גט לידה. בתורת שליחות הבעל. וקסבר האי מקשה דמירי בשיש לה אב ואפילו בקטנה סברי רבנן דבין היא בין אביה מקבלין גיטה, והאי דקא מפלגי בנערה להודיעך כחו דר' יהודה דאפילו בנערה אביה ולא היא. בשאין לה אב. דקטנה שיש לה אב דברי הכל אביה ולא היא, והיינו דקא מפלגי בנערה ולא קטנה. ומשום הכי [כ]הכא טעמא דקטנה שאינה ראויה לעשות שליח הא נערה ה"ז גט דבת שליחות היא דנערה היא ואין לה אב. **לא יחזור.** דמגורשת היא תכף שהגיע הגט ביד השליח. בפרי. שם מקום וחיה קרוב להם ונהרדעא שהוא מקום שמואל היה רחוק מהם. אפכוה. ששמואל אמר דברים בגו וקרנא אמר צריכה גט ומיאון, מפני שרב אוהב שמואל אולי יודה לדברי קרנא שאמרו [כשם שמואל. שמא] נתרצה. והוו קדושין. אין קידושין תופסין. אם חזר וקדש זה האיש אחותה יאמרו שאינן קדושין כלל שהרי אחותה גירש בגט ונמצא שהיא אחות אשתו, משום הכי צריכה למאן דאמר להודיע שהקדושין אינן קדושין בודאי ואם יקדש אחותה אינו רשאי לקיימה אלא מוציאה בגט דספק הוא אם אחותה היתה אשתו אם לאו. **דשדיך.** דבר עם האב כבר מענין הדיוג ונתרצה, משום הכי חיישינן כשקדש אחר זמן מרובה שמא נתרצה עתה דהא נתרצה כבר. ואפילו שדכו. דלא חיישינן שמא נתרצה. ואפילו קדשה בפני האב. הואיל ולא אמר לה קבלי קדושין כדלקמן.

כבתת דכתיב (ויקרא יח) בחייה כל שבחייה[ל] ואי קדיש אחותה אתי לאפוקה בלא מ"[מ]גט: **והוא ששידכו.** הא דאמר צריכה גט כששידך [נ]בה לאביה קודם קידושין דאיכא לספוקי שמא נתרצה כששמע והוו להו קידושין למפרע: **אפי' מיאון איכא צריכה.** שאין מעשה קטנה כלום בחיי אביה: ומתמה גמרא **אפילו שידכו.** אמר עולא דלא מיאון אינה צריכה: ומשני **דמתני הא לא מתני הא.** מאן דמתני פלוגתא דעולא אדשמואל לא מתני אדשמואל אלא פירוש דפרים בה ר"נ והוא ששידכו: **איכא דאמרי אמר עולא.** מילתא באפיה נפשיה הוא מתני לה ולא אדרב ושמואל וקתמא קאמר ליה ולא שגא שידכו ולא שגא לא שידכו: **וכולן.** ט"ו עריות שאינו ביבמות שפוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן היבום וליף לה מקרא שהעריה הנופלת ליבום לפני קרוב שהיא עליו בכרת פטורה ופוטרת צרתה וכולן העריות אם מתו קודם שמת הבעל או מיאנו בבעל או נתגרשו מ"[מ](קודם מיאון) מ"דכשמתה ונפלה הלרה לפני היבם לא צרת ערוה היתה ולא פטורה ערוה צרותיה ומותרות ליבם וקתני בתו בתותן ט"ו וקאמר דאם מיאנה בחיי אחי אביה שהוא בעלה ומת לאחר מיאון צרתה מתיבמת לאביה אלמא יש לנו בתו ממאנת בחיי אביה והיכי דמי: **אי דקדשה אביה לאחיו במיאון סגי לה.** בתמיה והלא זיכתה תורה לאב בקידושי בתו: **דקדשה איהי נפשה.** שלא לדעת אביה: **מעשה יתומה בחיי האב.** כגון שהשיאה אביה לאחר ונתארמלה או נתגרשה בקטנותה שהרי היא בחיי אביה כיתומה דכיון שהשיאה אין לאביה רשות בה ואחרי כן קדשה היא את עצמה לאחי אביה דהני קידושין בעו מיאון שלא היה לה להמתין את דעת אביה ובמיאון סגי להו דאין מעשה קטנה כלום אלא מדרבנן דתקון נישואין לקטנה שאין לה אב שלא יהגנו בה מנהג הפקר[מ]: **אין מוכרה.** לבתו לקרובים שאין להם קידושין בה דבעינן רצויה לייעוד: **מוכרה לקרובים.** כדילפינן בפ"ק (לעיל דף יט:) בתו לאמה[נ] פעמים שאינה נמכרת אלא לאמהות: ושוין

עין משפט נר מצוה

נ א מיי' פ"ה מהלי' גירושין הלי"ז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קנט סעי' יח:

נא ב מיי' שם פ"ג הלי"מ סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי' כ:

נב ג מיי' פ"ו מהלי' גירושין הלי"ט סמג שם טוש"ע שם סעי' ג:

נג ד מיי' פ"ג שם הלי"מ סמג וטוש"ע שם:

נד ה ו מיי' פ"ג מהלי' אישות הלי"ג סמג עשין כח טוש"ע אה"ע סי' לז סעי' ז:

נה ז מיי' פ"ו מהלי' יבום הלי' כא סמג עשין לא לב טוש"ע אה"ע סי' קעג סעי' ז:

מוסף רש"י

ישן ומשמרתו הרי זה גט. דהוי חצרה המשתמרת לדעתה הואיל והוא ישן אינו משמר אלא על ידה, ניעור אינו גט, שהעבד משמר את עצמו ואת מה שבידו והויא לה חצרה המשתמרת שלא לדעתה (גיטין שם). **דברים בגו.** יש כאן דברים מוסתרים בדבר זה וצריך לחת לב (כתובות קיא.). **האלהים.** בשבועה (ב"מ סז.). **אבא בר אבא.** אחיה דשמואל הוה ותקיף גדול היה (חולין קיא.). **או שנמצאו איילונית.** שמקחו מקח טעות ולא הויא אשת אחיו וכשמת אחיו הרי היא כמו שאינו אשתו וממיינמת לרחה (יבמות נב.). **אין מוכרה.** לנכרי, **לקרובים.** שהיא אחותה עליהם לייעד דבעינן אשר לו יעדה (לעיל יח.). **מוכרה לקרובים.** אף על גב שאין כאן יעוד שאין קדושין תופסין בה (לעיל כ.). ולא בעינן יעוד והיכא דאיתיה אמר קרא דתפיס (לעיל יח.).

מוסף תוספות

א. דבנערה נמי איכא לספוקי שמא נתרצה או שמא לא נתרצה ולמ"ד לקמן אפי' מיאון אינה צריכה הוא הדין בנערה. תוס' הרא"ש. **ב.** ואם היתה נערה יוצאה בגט לחוד דלא שייך לתקן בה מיאון וכן מצינו בכ"מ גט בגדולה מדרבנן ולא חשישי שמא יאמרו אין קדושין תופסים באחותה, ובקטנה דשייך בה מיאון תקנו שתמאן, ושמא בנערה צריכה הכרזה שלא היו קדושין דאורייתא. תוס' הרא"ש. [ועי' רמב"ן תוס' רי"ד ומהרש"א] **ג.** נראה לי דבהא פליגי דרב ושמואל סברי כיון דשידכו שלא לחוש שמא נתרצה האב כששמע אמרינן הוברר הדבר דבשעת הקדושין נמי כאילו נתרצה האב בפירוש דמי והוו קידושין למפרע וכן פי' המורה והוו להו קדושין למפרע ועולא סבר אע"פ שנתרצה אביה עכשיו כששמע מה מועיל זה הרצון כיון שבשעת קבלת הקדושין לא ידע ולא היה רצונו שם וכו' אפי' מיאון אינה צריכה. תוס' רי"ד.

מסורת הש"ס

(ל) בפרו"כ: מסי', ובל"ל מסיתן, (מ) גיטין עח, (נ) ל"ל אינה. יעב"ן, (ס) גיטין סה, (ס) [חולין קיז:], (ו) [בכת"י בקידושיה, וכן בסמוך], (ז) יבמות כ:, (ח) [ועיל יח: כ:, (ט) ל"ל מליעזר], (י) [בכ"י שבר"ף ופסף: גיטה], (כ) [בכ"מ עח סוע"בן], (ל) [יבמות מ ע"בן], (מ) [בכ"י שבר"ף ופסף: ולכך הצריכה מיאון דאז ריוקים שמפסק הצריכה גט], (נ) [בכ"י שבר"ף: כשאיתך אותה אביה לה קודם שקיבלה קידושיה דאיכא דאכל וכו'], (ס) כ"ל מ"ז, (ע) [ל"ל דכשמת ונפלה וכו' היתה לא פטורה וכו'. [כ"ש], ועי' כ"ל], (פ) [יבמות קיב סוע"בן], (צ) [שמות כא. ז], (ק) [בדפו"ר: ולהך. ובל"ל], (ר) [עין מהרש"ל], (ש) [בל"ל ומ"ה תני הכא],

הגהות הב"ח

(א) גב' סיפא אם אמר לו אביה: (ב) תוב' ד"ה מאן הד"ה עם ד"ה איכא וכו': (ג) בא"ד לכך נראה לר"י לפרש:

תוס' ר"י הזקן

נערה. שיש לה אב. לרבנן קא בעי דאמרי בין היא בין אביה מקבלין גיטה. איתיביה קטנה וכו' עד שיגיע גט לידה. בתורת שליחות הבעל. וקסבר האי מקשה דמירי בשיש לה אב ואפילו בקטנה סברי רבנן דבין היא בין אביה מקבלין גיטה, והאי דקא מפלגי בנערה להודיעך כחו דר' יהודה דאפילו בנערה אביה ולא היא. בשאין לה אב. דקטנה שיש לה אב דברי הכל אביה ולא היא, והיינו דקא מפלגי בנערה ולא קטנה. ומשום הכי [ב]הכא טעמא דקטנה שאינה ראויה לעשות שליח הא נערה ה"ז גט דבת שליחות היא דנערה היא ואין לה אב. **לא יחזור.** דמגורשת היא תכף שהגיע הגט ביד השליח. בפרי. שם מקום וחיה קרוב להם ונהרדעא שהוא מקום שמואל היה רחוק מהם. אפכוה. ששמואל אמר דברים בגו וקרנא אמר צריכה גט ומיאון, מפני שרב אוהב שמואל אולי יודה לדברי קרנא שאמרו [כשם שמואל. שמא] נתרצה. והוו קדושין. אין קידושין תופסין. אם חזר וקדש זה האיש אחותה יאמרו שאינן קדושין כלל שהרי אחותה גירש בגט ונמצא שהיא אחות אשתו, משום הכי צריכה למאן דאמר להודיע שהקדושין אינן קדושין בודאי ואם יקדש אחותה אינו רשאי לקיימה אלא מוציאה בגט דספק הוא אם אחותה היתה אשתו אם לאו. **דשדיך.** דבר עם האב כבר מענין הדיוג ונתרצה, משום הכי חיישינן כשקדש אחר זמן מרובה שמא נתרצה עתה דהא נתרצה כבר. ואפילו שדכו. דלא חיישינן שמא נתרצה. ואפילו קדשה

ושוין שמוכרה אלמנה כו'. הומיל ויש לו בה קידושין אע"פ שהן בעבירה דקידושין תופסין בחייבי לאוין: **אילימא דקדשה אביה.** לאותו שנתאלמנה הימנו לפני מכירה זו: **בקידושי יעוד.** שנתאלמנה מקידושי יעוד. וא"ת הלא ע"י אביה בתו לה והוה ליה מוכר לאישות ושוב אינו מוכרה לשפחות הא [ז]מתני' אליבא דרבי יוסי דאמר מעות הראשונות שמקבל על המכירה לאו לקידושין ניתנו אלא לשפחות ויעוד שתופסת בה מחמת שפחות פרוטות פעולה שיש לו עליה הוא בת ולא ע"י אביה בתו לה דלהוי הך מכירה בתריתא שפחות בתר אישות: **איימר מה.** זה שקדשה שלא לדעת אביה: **ממאנת למאמרו.** צריכה מיאון עם בעל המוטל עליה אם עשה בה מאמר לותו הבעל מצריכה להיות עמו מיאון: **ואינה ממאנת לזיקתו.** אבל אם לא עשה בה מאמר דאין עליה בעל אלא חליצה לזיקתו לותה חליצה אינה זוקקתה להיות ממאנת עם החליצה והשתא מפרש למילתא ואזיל: **כילד עשה בה מאמר.** דקי"ל ביבמות (דף נ.) דהעושה מאמר ביבמתו ובא לפוטרה בלא כניסה צריכה בעל למאמרו וחליצה לזיקתו. וזו שקדשה שלא לדעת אביה ז)אף צריכה מיאון עמהם שמא לא נתרצה האב לא בשל ראשון ולא בשל שני ולא היתה צריכה לא בעל ולא חליצה והרוצה שהצרכנות בעל אומר שהקידושין קידושין גמורים הן ואין קידושין תופסין לו באחותה. וקשיא לי למה לי שמא לא נתרצה האב בקידושי ראשון אפילו נתרצה בשל ראשון ובשל שני לא נתרצה אין זה בעל וכיון דאין כאן בעל תפסי קידושין באחותה דקידושין תופסין באחות חלוצה כדלקמיה והרוצה שהצריכה בעל אומר דבעל גמור הוא וקידושין אין תופסין באחותה ח)וצריכה מיאון ואומר אני שמא לא נתרצה בקידושי ראשון כדי) נסבה: **הכל יודעים.** שאפילו אם חליצה זו חליצה גמורה קידושין תופסין באחותה שאחות חלוצה אינה אסורה אלא מדברי סופרים: **כאן שנה רבי.** ביבמות שניהו החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתייבמת המגרש אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת הרי זו פטורה דהויא לה אחות גרושתו שהיא ערוה לו בחייה ועל משנה זו אמר ריש לקיש כאן שנה בעל רבי ממשנה זו אנו למדים דאחות גרושה הויא ערוה מן התורה אבל אחות חלוצה אינה אלא מדברי סופרים: **תופי ליפי.** תחת אילני נפלפה שהוא מין ערבה. לשון אחר מחגלות נתונות ע"ג זיזין הבולטין ברה"ר לשבת תתחיהן מפני החמה: **ברתך לברי.** בתך לבני: **אפילו למ"ד.** דבת שנתקדשה שלא לדעת אביה ט) שמא נתרצה האב אמרינן: שמא

ושוין שמוכרה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט האי אלמנה היכי דמי אילימא דקדשה אביה מי מצי מזבין לה הא אין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות[ו] אלא לאו [ז]דקדיש איהי נפשה וקא קרי לה אלמנה [ח]אמר רב עמרם אמר ר' יצחק הכא בקידושי יעוד ואליבא דר' יוסי בר' יהודה [ט]דאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו: איתמר מת ונפלה לפני אחיו ליבום אמר רב הונא אמר רב [י]ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו כיצד עשה בה מאמר צריכה בעל וצריכה חליצה וצריכה מיאון צריכה בעל שמא נתרצה האב בקידושי שני צריכה חליצה שמא נתרצה האב בקידושי ראשון צריכה מיאון שמא לא נתרצה האב לא בקידושי ראשון ולא בקידושי שני ויאמרו אין קידושין תופסין באחותה לא עשה בה מאמר אינה צריכה אלא חליצה בלבד מאי אמרת תיבעי נמי מיאון שמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה הכל יודעים אחות חלוצה דרבנן [יא]דאמר ריש לקיש כאן שנה רבי [יב]אחות גרושה מדאורייתא [יג]אחות חלוצה מדברי סופרים [יד]הנהו בי תרי דהוו קא שתו חמרא תותי ציפי בבבל שקל חד מינייהו כסא דחמרא יהב ליה לחבריה אמר מיקדשא [טו]לי ברתיך לברי אמר רבינא אפילו למאן דאמר חיישינן שמא נתרצה האב שמא

אלא לאו דקידשה איהי נפשה וקרי לה אלמנה. אלמא בעי בעו לו מיאון דמי לאו הכי לא קרי לה אלמנה וקשה לעולא דאמר אפי' מיאון לא צריכה וא"ת אמאי לא משני דמיירי כשקידשו להכי קרי לה אלמנה וי"ל כיון דשידך היינו כמו שקידשה אביה[א] וא"כ הדרא קושיא לדוכתיה ומי מצי מזבין לה והא אין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות דמוקי לה בלא שידכו וקרי לה אלמנה משום דבעי מיאון אלא לעולא קשיא וא"ת ומגרושה לכהן הדיוט נמי תיקשי אפי' לרב ושמואל דהיכי משכחת לה גרושה לכהן הדיוט אי מיירי בשידכו מי מצי מזבן לה הא אין אדם מזבן כו' ואי מיירי בלא שידכו הא לא בעיא אלא מיאון והיכי קרי לה גרושה הא אינה אסורה לכהן וי"ל דלעולם מיירי בלא שידכו ומיירי שכך אירע שלא מיאנה אלא גירשה דאמת הוא שנפסלת לכהן בעותו בעל כימותה שהשיאוה אחיה ואמה דאם מיאנה לא נפסלה לכהן ואם גרשה פסלה מן הכהונה[ב] אבל ודאי פשיטא דלא בעי אלא מיאון[ג]: **צריכה מיאון שמא לא נתרצה לא לראשון ולא לשני.** פירש הקונטרס שמא לא נתרצה לראשון כדי נסבה דאפילו נתרצה לראשון ולא נתרצה לשני[ד] קידושין תופסין באחותה דאחות חלוצתו דרבנן כדאמרינן בסמוך והם יאמרו דלא תפסי בה קידושין ותיבו אשת איש לעולמא בלא בעל ורביו שמשון מקולי אומר דהא נמי כדי נסבה דאפילו נתרצה לראשון ולשני איכא למיחש להא שמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה והרי הן תופסין באחותה מן התורה דאי משום נתרצה בקידושי ראשון אחות חלוצה אינה אלא מדרבנן ואי משום מאמר של שני הא נמי אינו אלא מדרבנן דמאמר ביבמה אינו דאוריתא וא"כ איכא למיחש לשמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה משום הבעל ולכך הצריכו מיאון[ה] וא"ת א"כ אמאי נקט לא נתרצה כלל ופר"י דלא מיבעיא קאמר לא מיבעיא נתרצה לראשון דבעי מיאון לפי דכיון דנתרצה לראשון מעתה בין נתרצה לשני בין לא נתרצה איכא למיחש לשמא יאמרו אין קידושין תופסין משום הבעל ופשיטא דאפילו דאי לא נתרצה לשני אינה אלא אחות חלוצתו ואחות חלוצתו דרבנן ואפי' נתרצה לשני נמי אין המאמר שעשה השני אלא מדרבנן אלא אפי' אמרת לא נתרצה לראשון דאז אם נתרצה לשני אין קידושין תופסין באחותה שהרי קידושי שני הוו קידושין גמורין אפ"ה איכא למיחש דשמא לא נתרצה אף לשני ואז קידושין תופסין באחותה ויאמרו דאין כו' ולהכי נקט לא נתרצה בשניהם וא"ת למה לי מיאון כיון דצריכה חליצה א"כ חיישינן שמא נתרצה לראשון וא"כ אפילו נתרצה נמי לשני קידושין תופסין באחותה כדפרישית דאחות חלוצתו דרבנן ואי משום מאמר השני אינו אלא מדרבנן וא"כ איך יטעו לומר אין קידושין תופסין באחותה ומיאון למה לי וי"ל דאי לא בעינן מיאון איכא למיחש שמא יאמרו חליצה אינה הוכחה כי יעלה על דעת בני אדם לומר שכך האמת שנתרצה לשני ולא לראשון שהרי הראשון עשה אלא שהוגן שקדשה שלא לדעת אביה והילכך איכא למימר דלא נתרצה לו אבל השני שלא עשה כל כך שלא כהוגן כמו הראשון שהשני היה סבור שהיתה זקוקה לו והילכך איכא למימר שנתרצה לשני ומה שהצריכוה חליצה אינו אלא לרווחא דמילתא משום בני אדם שאינם בעלי סברא ויעלה על דעתם שנתרצה לראשון לכך הצריכוה מיאון להודיעם שאינו מסופקים דשמא אינה אשתו של שני וקידושין תופסין באחותה[ו]:

הכל יודעים אחות חלוצה דרבנן דאמר ריש לקיש כאן שנה רבי אחות חלוצה דרבנן. שמניו ביבמות (דף מא.) החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתייבמת המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת פטורה מן החליצה ומן היבום ועליה אמר רבי שמעון בן לקיש כאן שנה רבי וכו'. **ציפי.** זיזין היוצאין מן הכותל. **ברתיך.** וקטנה או נערה היתה. **נתרצה.** גבי קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה.

ז) [לעיל יח ע"ח], ח) [בכת": הקדשה], ג) [לעיל יח:], ד) לעיל יט., ה) יבמות יג. קז., ו) יבמות מא., ז) [יל"י ליתא בכת"י], ח) [בדפו"ר: מתניתא, וכל"ל], ט) [בדפו"ר אף], י) [כתוס' רי"ד מנסנט: והלכך צריכה מיאון. ובכת"י שבכי"ף: והכוותה שמצריכין לה גט ימאר אחות גרושה היא ואין קידושין תופסין בה], כ) [בכת"י שבכי"ף: לרווחא דמילתא דקניים], ל) [בכת"י שבכי"ף: תוספין שמא נתרצה האב], מ) [יבמות קח ע"א], נ) [נדל"ל ונשא אחיו את אחותה ומת].

מוסף תוספות

א. דכיון דצריכה גט שמא נתרצה האב הוי כאילו קידשה ושוב אינו מוכרה לשפחות אחר אישות. תוס' הרא"ש. ב. ומשו"ה יכול האב למכרה דכיון דהוה סגי לה במיאון לא קרינא בה לשפחות אחר אישות. שם. ג. דקטנה מן האירוסין אין עושין בה מאמר שלא מדעת אביה כדאיתא לעיל [מד.]. רשב"א. ד. אלא להכי נקט [רש"י] נתרצה בראשון ולא בשני דבכה"ג אפי' גט מדרבנן לא הוה. תוס' הרא"ש. ה. והשתא נ"ל דדוקא נקט שמא לא נתרצה בקדושי ראשון ומשום הכי בעיא מיאון דאי ודאי נתרצה בקדושי ראשון סגי בחליצה להוכיח דלאו גט גמור הוא אלא משום דאיכא למימר שמא לא נתרצה בקדושי ראשון ויטעו לומר שנתרצה בקדושי שני וגט [עיקר] וחליצה דרבנן לכך בעיא מיאון. גליון תוס' טוך: וכע"ז בשלנ"ל: א"נ משום דקא חייש דלימרו אינשי לא נתרצה בקדושי ראשון ובקדושי שני נתרצה וכו'.

עין משפט נר מצוה

נו א מיי' פ"ב מהל' איסורי ביאה הל"ט סמג לאוין קח טוש"ע אה"ע סי' טו סעי' כו: נז ב מיי' פ"ח מהל' יבום הל"ג סמג עשין נב ולאוין קי טוש"ע אה"ע סי' קנד סעי' ג: נח ג מיי' פ"ג מהל' אישות הל"ו סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן לה סעי' ג ה:

מוסף רש"י

ושוין שמוכרה אלמנה. כשסיא אלמנה לכהן גדול. וקידושין תופסין לו בה דקידושין תופסין בחייבי לאוין. **אין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות.** קיבל קידושין ומזנה אלו שנתאלמנה אין מחר ומוכרה לשפחות (לעיל יח:). **דקדיש איהי נפשה.** שלא ע"י אביה ונתאלמנה הימנו (לעיל יח:). **הכא בקידושי יעוד.** שנתאלמנה מקידושי יעוד, והאי דהדר מלי לזכותה ולא קרי ליה לשפחות אחר אישות, אליבא דר' יוסי בר' יהודה הוא דאמר מעות הראשונות של מקנתה לאו לקידושין ניתנו. וכי מייעד לה, בעבדות שיש לו עליה מייעד לה, ואין קידושין אלו ע"י אחר, ונזילת הכסוב היא שיהיו קידושין, הילכך הדר מלי לזכותה (שם). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי (יבמות מ: מד.).

תוס' ר"י הזקן

מת. זה שקדש קטנה שיש לה אב שלא לדעת האב. בקדושי שני. ולא בקדושי ראשון ונמצא שקדושי ראשון אינן כלום וקדושי שני קדושין ומשום הכי צריך גט. בקדושי ראשון. והרא זקוקה ולא אכפת לן אם נתרצה במאמר שני אם לאו. אין קדושין תופסין. שהרי אחותה גירש בגט ונמצא שזאת אחות גרושתו והיא ערוה עליו מן התורה. **אחות חלוצתו** שאסורה עליו אינו אלא מדרבנן ומדאורייתא שריא ליה הילכך כ"ע מודו שאם קדשה צריכה גט. כאן שנה רבי. ביבמות פרק החולץ (מא, א) החולץ יבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתייבמת המגרש אשתו ונשא ז)אחיו ומת פטורה מן החליצה ומן היבום ועליה אמר רבי שמעון בן לקיש כאן שנה רבי וכו'. **ציפי.** זיזין היוצאין מן הכותל. **ברתיך.** וקטנה או נערה היתה. **נתרצה.** גבי קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה.